

KYRKOAVGIFTSPROGNOS – OKTOBER 2019

PROGNOS FRÅN SKL: MILD LÅGKONJUNKTUR DÄMPAR SKATTEUNDERLAGSTILLVÄXTEN 2020-2021

I cirkulär 2019:40 presenterar Sveriges kommuner och landsting (SKL) en uppdaterad skatteunderlagsprognos, som sträcker sig fram till beskattningsår 2023. SKL räknar med en fortsatt inbromsning av skatteunderlagstillväxten i år, främst orsakat av en långsammare tillväxt av antalet arbetade timmar. Vidare utgår SKL från att högkonjunkturen sedan övergår i en mild lågkonjunktur mot slutet av 2020, vilket betyder att antalet arbetade timmar minskar. Jämfört med prognosen från augusti märks den största förändringen i form av nedjustering år 2020, vilket beror på regeringens förslag i höstpropositionen om höjt grundavdrag för personer fyllda 65. De mindre upprevideringarna i skatteunderlagstillväxten för 2019, 2021 och 2022 beror på att SKL i aktuell prognos utgår från högre potentiell sysselsättningsnivå än vad som var fallet i augustiprognosen.

Följande tabell visar det senaste årets SKL-prognoser över skatteunderlagets nominella utveckling.

Tabell 1

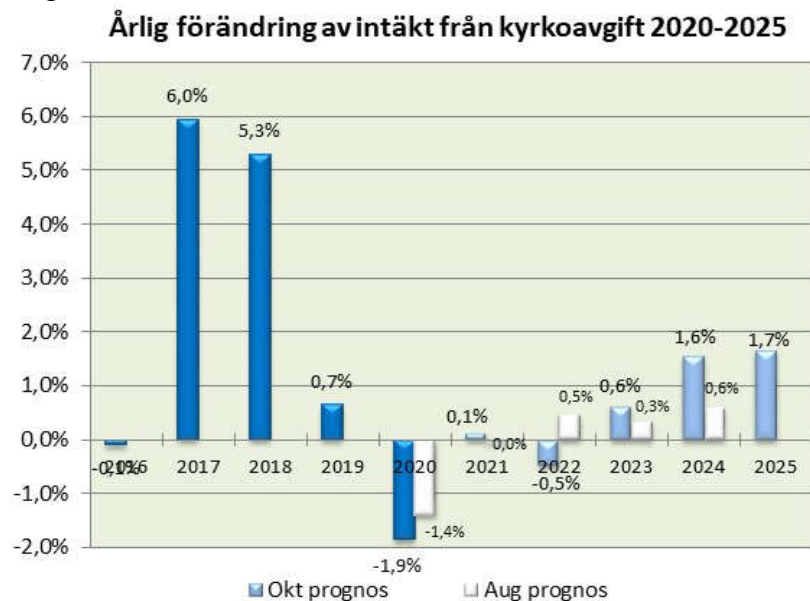
Årlig förändring av skatteunderlaget enligt Sveriges kommuner och landsting

Beskattningsår	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Oktober 2019	3,7	3,2	2,5	3,2	3,9	3,7
Augustiprognos 2019	3,7	3,1	3,1	3,0	3,7	
Majprognos 2019	3,6	3,0	3,1	3,1	3,7	
Februariprognos 2019	3,6	2,9	2,9	3,8	4,0	
Decemberprognos 2018	3,6	3,0	3,0	3,9	4,0	

SKATTEUNDERLAGSPROGNOSENS PÅVERKAN PÅ KYRKOAVGIFTEN

När SKL:s prognos över skatteunderlagets utveckling tillämpas för att beräkna intäkterna från kyrkoavgifter får vi en bild enligt diagram 1 nedan.

Diagram 1

Jämfört med prognostillfället i augusti har en nedjustering, till följd av uppdaterad prognos per oktober från Skatteverket på inkomstår 2018, gjorts för intäktsår 2020. Prognosen från Skatteverket pekar i nuläget på en något lägre ökningstakt på medlemmarnas beskattningsbara inkomster jämfört med tidigare bedömning. Nedjusteringen av intäkten för 2022 beror på tidigare nämnda höjning av grundavdraget för personer fyllda 65, som träder i kraft 2020. Uppjusteringen av intäkten 2024 beror delvis på att de beskattningsbara inkomsterna 2022 ökar till följd av en högre sysselsättningsnivå efter utgången av den milda lågkonjunkturen. Dessutom tillkommer under år 2024 en ökning avseende slutavräkningsbeloppet i form av en rekyl. 2022 års slutavräkning, som ingår i 2024 års intäkt från kyrkoavgiften, blir relativt hög med anledning av att 2022 års förskott decimeras till följd av nämnda regeländring 2020 för personer fyllda 65.

Cirka 60 procent av Svenska kyrkans intäkter utgörs av kyrkoavgiften, samtidigt som personalkostnaderna har motsvarande andel på kostnadssidan. Diagram 2 nedan visar kyrkoavgiftsintäktens förändringstakt jämfört med lönekostnaden per anställd.¹

När får konjunkturen genomslag på kyrkoavgiften?

En förändring i konjunkturer påverkar församlingarnas intäkter från kyrkoavgiften med två års fördröjning. Kommunalt beskattningsbara inkomster som medlemmarna uppstår år 2018 bildar underlag till förskottsutbetalning av kyrkoavgift år 2020. Eftersläpning är en fördel då den ger Svenska kyrkan bättre planeringsförutsättningar.

¹ Streckade linjer i diagram 2 är prognosvärden. Utfallsvärdena på löneökningstakten i diagrammet bygger på statistik över lönekostnad per anställd på församlingarnas nivå fram till 2018. Löneökningstaktens prognosvärden utgörs av SKL:s senaste bedömning av timlönernas utveckling i samhället enligt konjunkturlönestatistiken.

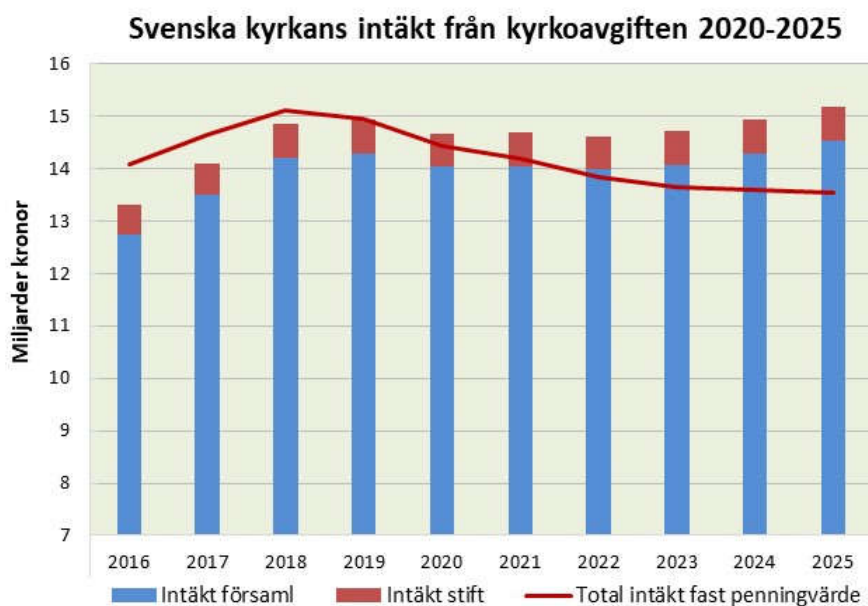
Diagram 2

Under kommande år kan vi således vänta oss att ökningstakten på Svenska kyrkans enskilt största kostnad blir betydligt högre än ökningstakten på den enskilt största intäktskällan, kyrkoavgiften.

Diagram 3 nedan visar prognostiserad total intäkt från kyrkoavgiften för Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift som är baserad på SKL:s skatteunderlagsprognos från inledningen av oktober 2019. Intäktsutvecklingen visas både i löpande priser (staplar) och i fast pris per 2019 (linje). Utvecklingen i fast pris är beräknad efter inflationsmättet KPIF (KPI med fast ränta).

Diagram 3

I löpande priser väntar vi oss alltså nu att intäkten år 2025 blir marginellt högre jämfört med utfall för 2019. Uttryckt i reala värden, där vi i prognosen även tar hänsyn till penningvärdets förändring, väntar vi oss däremot att intäktsnivån minskar framöver. Detta ställer krav på kostnadsanpassningar inom Svenska kyrkan under kommande år.

PROGNOSANTAGANDEN

Kyrkoavgiftsprognosen baseras på SKL:s senaste bedömning av skatteunderlagets utveckling. Till det har lagts en justering för effekten av fortsatt medlemsminskning enligt uppdaterad långtidsprognos över medlemsutvecklingen från februari 2019. Kyrkoavgiftssatserna har antagits ligga kvar på 2019 års nivå under hela prognosperioden.

Prognoser är inte facit!

En rad händelser kan leda till att den ekonomiska utvecklingen blir en annan än den som redovisas i en prognos. Till exempel beror arbetsmarknadens utveckling på såväl konjunkturella som strukturella förändringar. Osäkerheten illustreras ibland med ett osäkerhetsintervall runt prognosen. Prognoser ger dock en plattform att stå på, och de ger en bild av hur makroekonomiska förlopp hänger ihop. I massmedia ges ofta en endimensionell bild av prognoser, i termer av huruvida de träffar rätt eller inte. Men väsentligare än en prognos träffsäkerhet, är huruvida den analys som ligger bakom är relevant och tar hänsyn till befintlig information. En bra prognos kan slå fel på grund av yttre oförutsägbara händelser.